

Inv. nr. 9/2022

SADDELØKSE (TABARZIN) AF GULDINDLAGT STÅL OG JERN M.
SKJULT STILET

INDIEN, MOGUL; 17. ÅRHUNDREDES 2. TREDJEDEL

L: 50,5; L (SKJULT STILET): 41,2; STØRSTE B (ØKSEHOVED): 11,8
CM

Denne korte økse kaldes en *saddeløkse*, fordi den var beregnet til at sidde i en slynge forrest på sadlen, hvorfra den let kunne trækkes med en hånd samtidig med, at rytteren holdt fast i tømme med den anden. Udover Indien kendes øksetypen også fra Det Osmanniske Rige og særligt fra Iran (36/2019). Den menes at have været anvendt siden det 16. århundrede.¹

Hovedet på denne økse er solidt og skarpslebent, og skaftets nedre knop kan skrues af, hvilket afslører en lang, tynd stilet dolk. Der er altså tydeligvis tale om et våben, som kunne bruges i kamp, men samtidig prydes det af fine, guldindlagte blomster og slyngede planteornamenter, der dækker hele skaftet og størstedelen af hovedet. På skaftets øverste og nederste partier ses hhv. nellike- og lotusagtige blomster opsat i et netmønster skabt af krydsende, fjerlignende blade.

Denne type dekoration var meget udbredt i mogulkunsten i det 17. århundrede og ses på både tekstiler og stenarbejder (f.eks. 10/1989 og 8/2004).

Indlægninger kræver mere guld end overlagte dekorationer (*koftgari*), hvor guldet blot påføres genstandens overflade i et tyndt lag. Øksen her har således været kostbar, og kombinationen af gyldne planteornamenter og mørknet stål passer da også stilistisk set med en gruppe af guldindlagte dolke og sabler, som har tilhørt mogulkejseren Shah Jahan (r. 1627-1658) og hans to sønner, Dara Sikoh og Aurangzeb (r. 1658-1707).²

¹ *Kjeld von Folsach, Joachim Meyer og Peter Wandel: Kamp, jagt og pragt – Våben fra den islamiske verden 1500-1850, Davids Samling, København 2021, kat. 24.*

² *Bonhams 10/4 2010 lot 271; Robert Elgood: Rajput arms and armour; the Rathores and their armoury at Jodhpur Fort, New Delhi 2017, bd. 2, s. 170-171 og 614.*

Publiceret i:
Upubliceret;